

§ 80 Kyrkohandbok för Svenska kyrkan del II, beslut

Från måndagens överläggning om gudstjänstutskottets betänkande G 2023:1 fanns följande förslag (§ 30):

- ◆ bifall till utskottets förslag
- ◆ avslag på utskottets förslag punkt 19
- ◆ bifall till reservation 1 av Manilla Nordanstig och Mattias Lundberg
- ◆ bifall till reservation 2 av Anders Åkerlund
- ◆ bifall till av Lars Johnsson under överläggningen framlagt förslag att anta kyrkostyrelsens förslag till ändringar i kyrkomötets beslut (SvKB 1999:2) om användning av 1972 års bibelkommissions bibelöversättning med den justeringen att beslutet träder i kraft pingstdagen 2024.

Utskottet punkt 3–18

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag

3. *beträffande inledning* att formuleringen ”hela Guds folk” ska ändras till ”hela kristenheten” samt att ”under dess auktoritet” i sista meningen stryks,
4. *beträffande övergripande anvisningar* att orden ”egen” och ”separat” ersätts med ”särskild”, att sista stycket ska lyda: ”Delaktighet, tillgänglighet och mångfald ska prägla dessa gudstjänster. Det är av vikt att barns och ungas röster hörs och att lokala traditioner och praxis är vägledande. Denna mångfald av röster kan också gestaltas i gudstjänsten genom att det karitativa diakonatet ges liturgiska uppgifter, till exempel genom att en diakon kan leda förbön och sändning.”,
5. *beträffande teckenförklaringar* att först i förklaringen av förkortningen BE lägga till ”Biskop”, att förklaringen av förkortningen L ska ändras från ”Annan gudstjänstledare” till ”Ledare i gudstjänsten”,
4. *beträffande vigningshandlingar, allmänna anvisningar* att stryka sista meningen ”Det befriar inte andra i kyrkan från ansvar utan levandegör kyrkans gemensamma sändning på Guds kallelse”,
5. *beträffande biskopsvigning, anvisningar* att stryka sista stycket ”När ärkebiskop tas emot ska följande ordning användas. Vigningsakten utgår men momentet Kungörelsen används, som förklarar hur valet har gått till”,
8. *beträffande biskopsvigningsmessa, kungörelse* att momentet som gäller ärkebiskop flyttas till mottagande av biskop, efter första stycket i mottagandet,
När ärkebiskop tas emot läses följande:
B Genom val har NN utnämnts till ärkebiskop. Kyrkostyrelsen har bekräftat valet och idag tas NN emot som ärkebiskop för tjänst i Uppsala stift, i Svenska kyrkan och i Kristi världsvida kyrka.
Representant för kyrkostyrelsen läser upp kyrkostyrelsens dokument. Electa/us går fram till altarringen,
9. *beträffande biskopsvigningsmessa, förbön* att placeringen av momentet Kyrkans förbön är fakultativ, i enlighet med läronämndens förslag och att konsekvensändringar ska göras i präst- och diakonvigningsmessa, prästvigningsmessa samt i diakonvigningsmessa,
10. *beträffande biskopsvigningsmessa, vigningsbön och handpåläggning* att formuleringen ”I Kristus är vi ditt folk” ska ändras till ”I Kristus tillhör vi ditt folk”, att konsekvensändringar ska göras i präst- och diakonvigningsmässans vigningsbön, prästvigningsmässans vigningsbön samt i diakonvigningsmässans vigningsbön,
11. *beträffande präst- och diakonvigningsmessa, löftena* att formuleringen ”frigöra människors kraft för omsorgen om sin nästa” ska ändras till ”frigöra människans

- kraft för omsorgen om sin nästa”, att konsekvensändring ska göras i diakonvigningsmässa, löftena,
12. *beträffande sändningsmässa/gudstjänst, inledningsord* att det i bönen ska ändras från ”att berätta om den kärlek den korsfäste och uppståndne Kristus ger oss” till ”att vittna om den kärlek den korsfäste och uppståndne Kristus ger oss”,
 13. *beträffande mottagande av biskop, anvisningar* att sist i anvisningarna lägga till stycket ”Denna ordning ska även användas när ärkebiskop tas emot”,
 14. *beträffande mottagande av kyrkoherde, biskopens inledning* att formuleringen ”Jesus Kristus befriar, upprättar och kallar oss att tjäna dig. Vi tackar dig” ska ändras till ”Jesus Kristus befriar, upprättar och kallar oss att tjäna dig, vi tackar dig”,
 15. *beträffande mottagande av kyrkoherde, mottagandet* att formuleringen ”Här i NN (och NN) församling/ar/pastorat ska du, NN, vara kyrkoherde. Verka för församlingens liv” ska ändras till ”Här i NN (och NN) församling/ar/pastorat ska du, NN, vara kyrkoherde, verka för församlingens liv”,
 16. *beträffande mottagande av kyrkoherde, förbön och välsignelse* att formuleringen ”Gud som är trofast har kallat dig, och ska vara med dig och genom sin heliga Ande leda dig” ska ändras till ”Gud som är trofast har kallat dig, ska vara med dig och genom sin heliga Ande leda dig”,
 17. *beträffande mottagande av medarbetare, anvisningar* att den sista meningen ”I mottagningsgudstjänsten inbjuds relevanta representanter från stift och församling, såsom förtroendevalda, medarbetare och anställda” ska strykas,
 18. *beträffande mottagande av medarbetare, mottagandet* att anvisningstexten ”Representanter från församlingen välkomnar den nya medarbetaren” ska ändras till ”Representanter från församlingen kan välkomna den nya medarbetaren”.

Utskottet punkt 19

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag *beträffande kyrkoinvigning, kyrkorummet* att formuleringen i bönen ”fira dop och nattvard” ska ändras till ”samlas till dop och nattvard”,

dels om avslag på utskottets förslag,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att *beträffande kyrkoinvigning, kyrkorummet* att formuleringen i bönen ”fira dop och nattvard” ska ändras till ”samlas till dop och nattvard”.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Tony Björklund, Daniel Engström, Robert Fredriksson, Jan-Åke Isaksson, Jonas Larsson, Fredrik Ottesen, Anders Skogberg och Anna-Karin Åström.

Utskottet punkterna 20–23

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag

20. *beträffande kyrkoinvigning, dopfunten* att formuleringen i bönen ”du som i Kristus har förenat oss med dig, med varandra och med hela din skapelse. Tack för att du i dopet ...” ska ändras till ”du som i Kristus har förenat oss med dig, med varandra och med hela din skapelse, tack för att du i dopet...”,

21. *beträffande invigning av begravningsplats, bön* att formuleringen ”Gud, du som omsluter hela skapelsen med kärlek,” ska ändras till ”Gud, du omsluter hela skapelsen med kärlek.”, att formuleringen ”låt denna begravningsplats påminna oss om historien och framtiden” ska ändras till ”ge oss frid att på denna begravningsplats bli stilla inför den tid som flytt och den som kommer”,
22. *beträffande bibeltexter vid invigningshandlingar* att alla rubriker som gäller föremål ändras till att stå i obestämd form,
23. med anledning av läronämndens yttrande att uppdra till kyrkostyrelsen att återkomma till kyrkomötet med förslag till ändringar i kyrkoordningen som innebär att formuleringen i inledningen till kyrkoordningens sjunde avdelning, ”hela Guds folk” ersätts med ”hela kristenheten”.

Reservation 1 av Manilla Nordanstig och Mattias Lundberg

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till reservation 1 av Manilla Nordanstig och Mattias Lundberg,

dels om avslag på reservation 1,

och förklarade att hon fann förslaget om avslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att avslå reservation 1 av Manilla Nordanstig och Mattias Lundberg om att i anvisningarna för avsnittet gällande biskopsvigning göra följande tillägg i instruktionen inför bön och handpåläggning: ”Två av assistenterna ska vara biskopar, vilka assisterar ärkebiskopen vid vigningsbön och handpåläggning. Handpåläggningen görs på biskopen electa/electus huvud.” och i själva gudstjänstordningen vid vigningsbön och handpåläggning: ”Under ärkebiskopens och de assisterande biskoparnas handpåläggning på BE:s huvud ber ärkebiskopen följande bön för var och en:”

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Anders Brunnstedt, Josefine Carlsén, Knapp Anna Eriksson, Johan Garde, Niklas Grahn, Emma Hedlundh, Torvald Johansson, Stefan Linderås, Per-Eric Lindgren, Mattias Lundberg, Peter Lundborg, Leif Nordlander, Joakim Persson, Lena Petersson, Veronica Pålsson, Marie Rydén Davoust och Marie Wojdkow i en skriftlig reservation.

Kyrkohandboken del 2, som påverkar ekumeniska relationer, saknar tydliga regleringar för biskopsvigningar, vilket är problematiskt. Svenska kyrkans liturgier ger stor frihet, men viktiga aspekter som kravet på tre biskopar vid biskopsvigning och handpåläggning bör specificeras. Dessa traditioner är viktiga för relationer med andra kyrkor och har sin bakgrund i de tidigaste ekumeniska koncilierna. Även om det för tillfället är praxis i Svenska kyrkan att tre biskopar är med under vigningsbönen, bör det regleras tydligare och ingå i kyrkohandbokens anvisningar.

Reservation 2 av Anders Åkerlund

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till reservation 2 av Anders Åkerlund,

dels om avslag på reservation 2,

och förklarade att hon fann förslaget om avslag med övervägande ja besvarat.

På Anders Åkerlund begäran genomfördes omröstning med handuppräknning med röstkort och ordföranden förklarade att hon fann att flertalet röstade för avslag på reservation 2 av Anders Åkerlund.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att avslå reservation 2 av Anders Åkerlund om att följande formulering tillfogas i anvisningarna för invigning av begravningsplats: Till invigning av begravningsplats kan lämpligtvis inbjudas representanter för trossamfund samt samhällsaktörer att medverka.

Utskottet punkt 2

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att tidpunkten för ikraftträdande fastställs till pingstdagen 2024.

Utskottet punkt 25

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag,

dels om bifall till av Lars Johnsson under överläggningen framlagt förslag, och förklarade att hon fann förslaget om bifall till av Lars Johnsson under överläggningen framlagt förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla av Lars Johnsson under överläggningen framlagt förslag att anta kyrkostyrelsens förslag till ändringar i kyrkomötets beslut (SvKB 1999:2) om användning av 1972 års bibelkommissions bibelöversättning med den justeringen att beslutet träder i kraft pingstdagen 2024.

Utskottet punkt 24

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att anta kyrkostyrelsens förslag till beslut om upphävande av kyrkomötets beslut (SvKB 2001:13) om användning i Svenska kyrkan av översättning till nordsamiska och lulesamiska av Nya testamentet.

Utskottet punkt 1

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att anta Kyrkohandbok för Svenska kyrkan del II i enlighet med kyrkostyrelsens förslag med angivna ändringar och tillägg.